הִלְכוֹת מְגִלָּה סִימָן תרצ

בְּאֵר הַגּוֹלָה **קנו:**

ט מְגִלָּה ה' (ע"א) וּכְרֹב וּכְפֵרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם (ד"ה הוה), וְכֵן כָּתַב הַטּוּר בָּשָׁם רַב עַמְרָם (סדר רב עמרם גאון סדר פורים) וְאֲבִיו הָרֹא"שׁ (פ"א סי' ו).

תְּמִחֶה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק' (דברים כה יט) 'וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב' (משלי י ז), וּמִזֶּה נִשְׁתַּרְבֵּב הַמִּנְהָג (יד) (נט) שֶׁמַּכִּים הָמָן (ס) כְּשֶׁקּוֹרִים הַמְּגִלָּה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת (אבודרהם (הל' פורים)), * וְאֵין לְבַטֵּל שׁוּם (טו) מִנְהָג אוֹ לְלְעֹג עָלָיו, כִּי לֹא לְחִנָּם הֻקְבְּעוּ (בית יוסף (ד"ה כתב רב האי) בשם ארחות חיים (דיני קריאת פורים אות מח)): **יח** ט**מְגִלָּה (סא) בְּי"ד וּבְט"ו * צָרִיךְ (סב) לַחֲזֹר אַחַר** (טז) **עֲשָׂרָה, וְאִם אִי אֶפְשָׁר בַּעֲשָׂרָה קוֹרִים אוֹתָהּ בְּיָחִיד.** הַגָּהָה: וְיֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק (סג) אִם נָשִׁים מִצְטָרְפוֹת לַעֲשָׂרָה.

בֵּאוּר הַיּטֵב

(יד) שֶׁמַּכִּים. מַהֲרִי"ל (הל' פורים) לֹא הָיָה חוֹשֵׁשׁ לְהַכּוֹת הָמָן, וּבַלְּבוּשׁ כָּתַב בְּשָׁעָה שֶׁאוֹמְרִים הָמָן יֹאמַר 'שֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב' (משלי י ז). וְעַל כָּל פָּנִים כְּשֶׁמַּכִּין הָמָן צָרִיךְ הַחַזָּן לְשָׁהֵק כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמְעוּ כֻּלָּם קְרִיאָתוֹ. וְכָל יָחִיד יִקְרָא פָּסוּק אוֹ שְׁנַיִם מִתּוֹךְ הַחֲמָשׁ בְּעוֹד שֶׁמַּכִּים הָמָן, כִּי אָז אַף שֶׁלֹּא יִשְׁמַע מֵהַחַזָּן יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ג'.

(טו) מִנְהָג. וְכָתַב רַמ"א בְּתְשׁוּבָה סִימָן כ"א בְּשֵׁם מַהֲרִי"ק שֹׁרֶשׁ קמ"ד דְּאִם נִמְצָא הַמִּנְהָג בְּאֵיזֶה פּוֹסֵק אֵין לְבַטֵּל וַאֲפִלּוּ בְּשָׁעַת הַדְּחַק אֵין לְשַׁנּוֹת הַמִּנְהָג, וַאֲפִלּוּ יֵשׁ בְּמִנְהָג צַד אִסּוּר אֵין לְבַטְּלוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב מַהֲרִי"ק שֹׁרֶשׁ ט', וַאֲפִלּוּ בְּמִנְהָג מָקוֹם אֶחָד אָמְרִינַן שֶׁמְּבַטֵּל הֲלָכָה, מִיהוּ אִם נִשְׁתַּנָּה הָעִנְיָן מֵאֲשֶׁר הָיָה בִּזְמַן הָרִאשׁוֹנִים רַשָּׁאִים לְשַׁנּוֹת הַמִּנְהָג לְפִי הַזְּמַן. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמַהֲרִ"א שְׁטֵיין בְּבָאוּרֵי סְמ"ג (מ"ע, לדף קעג ע"ב) כָּתַב הָא דְּאָמְרִינַן מִנְהָג עוֹקֵר הֲלָכָה הֵיינוּ אֲפִלּוּ רֹב דֵּעוֹת סְבִירָא לְהוּ אִסּוּר וְהַתַּלְמוּד מְסַיֵּעַ לְהוּ וְהַמִּנְהָג בָּנוּי עַל פִּי הַפְּסִיקְתָּא אוֹ סִפְרֵי חִיצוֹנִים, אָמְרִינַן מִנְהָג עוֹקֵר הֲלָכָה דְּוַדַּאי כָּךְ קִבְּלוּ אֲבוֹתֵינוּ אִישׁ מִפִּי אִישׁ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. עַיֵּן מַהֲרִי"ק שֹׁרֶשׁ ט' וְשֹׁרֶשׁ נ"ד וּבְסֵפֶר בְּאֵר שָׁבַע (סי' כב). וְדִוְקָא מִנְהָג שֶׁנִּתְיַסֵּד עַל פִּי

בֵּאוּר הֲלָכָה

יז * **וְאֵין לְבַטֵּל שׁוּם מִנְהָג וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כב) **שֶׁהָאֲרִיךְ בָּזֶה, וְהִנֵּה מַה שֶּׁכָּתַב דַּאֲפִלּוּ יֵשׁ בְּמִנְהָג צַד אִסּוּר אֵין לְבַטְּלוֹ** כְּמוֹ שֶׁכָּתַב מַהֲרִי"ק שֹׁרֶשׁ ט', **עַיֵּן בְּתְשׁוּבַת חֲתַם סוֹפֵר** (ח"א) סִימָן קנ"ט **שֶׁאֵין אָנוּ שׁוֹמְעִין לוֹ,** דִּכְבָר דָּחָה לֵיהּ פְּרִי חָדָשׁ (או"ח סי' תצו) בְּמִנְהָגֵי אִסּוּר שֶׁלּוֹ סִימָן י' בְּרֵאשִׁית בְּרוּרוֹת, וְכֵן נִרְאֶה מִתְּשׁוּבַת הֶרִיבַ"שׁ סִימָן רנ"ו, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן תְּשׁוּבַת יָכִין וּבֹעַז (ח"א) סִימָן קי"ח שֶׁהֶאֱרִיךְ בִּדְיָנֵי מִנְהָג [פֹּתְחֵי תְּשׁוּבָה]:

יח * **צָרִיךְ לַחֲזֹר אַחַר עֲשָׂרָה.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק סב) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּמִי שֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְכוּ', כֵּן הֵבִיא הַבָּאֵר הֵיטֵב (ס"ק טז) בְּשֵׁם הֲלָכוֹת קְטַנּוֹת (ח"א סי' רפז), וְהִנֵּה רָאִיתִי בַּלְּבוּשׁ שֶׁהֶעְתִּיק לְדִינָא הָפוּךְ מִזֶּה דְּיוֹצֵא בָּזֶה וְאַף לְכַתְּחִלָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כֵּן, וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּהַדִּין עִם הֲלָכוֹת קְטַנּוֹת דְּצָרִיךְ לֵילֵךְ לְשָׁם, דְּאַף שֶׁדִּבְרֵי הַלְּבוּשׁ, [שֶׁכָּתַב דִּכְיָנוּן דִּבְמָקוֹם הַקְּרִיאָה יֵשׁ שָׁם עֲשָׂרָה וְשָׁם הֵנִי פַּרְסוּמֵי נִיסָּא וְהוּא שׁוֹמֵעַ לָהּ מֵאוֹתוֹ הַמָּקוֹם יוֹצֵא בָּהּ אַף לְכַתְּחִלָּה דִּקְרִיאַת הַמְּגִלָּה הֲלֹא בְּמָקוֹם עֲשָׂרָה הִיא], נוֹבְעִים מִדִּבְרֵי הָרַ"ן (ר"ה ז. ד"ה והקשו) הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש רבינו בזמנה) עַיֵּן שָׁם, מִכָּל מָקוֹם פָּשׁוּט דְּגַם הָרַ"ן מוֹדֶה דְּצָרִיךְ לֵילֵךְ לְשָׁם עַל כָּל פָּנִים מִשּׁוּם בְּרֹב עַם הַדַּרַת מֶלֶךְ, דְּהָרַי הָרַ"ן גּוּפֵא הַקְשָׁה לְדִבְרֵי רַב דִּבְזַמְּנָהּ קוֹרִין בְּיָחִיד אַף לְכַתְּחִלָּה, אֲמַאי אָמְרוּ בִּגְמָרָא דְּבֵית רַבִּי הָיוּ מְבַטְּלִין תַּלְמוּד תּוֹרָה לֵילֵךְ לִשְׁמֹעַ מִקְרָא מְגִלָּה, וְתֵרֶץ דִּלְמִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר מִשּׁוּם 'בְּרֹב עַם הַדַּרַת מֶלֶךְ' גַּם רַב מוֹדֶה דַּאֲפִלּוּ הָיָה לוֹ בְּבֵיתוֹ מֵאָה אֲנָשִׁים צָרִיךְ לֵילֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת לִשְׁמֹעַ הַקְּרִיאָה בְּצִבּוּר, וְרַק לְעִנְיַן לַחֲזֹר אַחַר עֲשָׂרָה לְקִבְּצָם סָבַר רַב דְּלֹא הַטְרִיחוּהוּ חֲכָמִים עַיֵּן שָׁם. וְאִם כֵּן הָכִי נָמֵי בְּעִנְיָנֵינוּ אַף אִם נִמְצָא דְּמִשּׁוּם פַּרְסוּמֵי נִיסָּא אֵין מְחֻיָּב לֵילֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת כִּסְבָרַת הַלְּבוּשׁ, עַל כָּל פָּנִים מִשּׁוּם בְּרֹב עַם צָרִיךְ לֵילֵךְ, וְאַפְשָׁר דְּגַם הַלְּבוּשׁ מוֹדֶה לָזֶה. וּמִלְּבַד כָּל זֶה, הָרַ"ן שָׁדָחֵק עַצְמוֹ בְּסִבָּרָא זוֹ הוּא לְתָרֵץ קֻשְׁיַת הַתּוֹסָפוֹת (הובא בר"ן שם) עַל מַה דְּקָאָמְרָה הַמִּשְׁנָה (ר"ה כו:) הָיָה עוֹבֵר אֲחוֹרֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת וְשָׁמַע קוֹל מְגִלָּה אִם כֵּוָן לִבּוֹ יָצָא, הָא בְּעִנְיַן עֲשָׂרָה אֲפִלּוּ בִּזְמַנָּהּ לְדִבְרֵי רַב אַסִּי. וְהִנֵּה זֶה הַקֻּשְׁיָא הוּא רַק אִם אָנוּ סוֹבְרִין כְּהַפּוֹסְקִים דְּלָרַב אַסִּי הוּא לְעִיכּוּבָא, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם נִסְבֹּר דְּרַב אַסִּי קָאָמַר רַק לְמִצְוָה וְכִפְסָק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרַ"א (ד"ה ואם קראו), מִמֵּילָא אֵין כָּאן קֻשְׁיָא כְּלָל וְאֵין

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַמְּגִלָּה מִתּוֹךְ הַכְּתָב: **(נט) שֶׁמַּכִּים הָמָן.** מַהֲרִי"ל (שם) לֹא הָיָה חוֹשֵׁשׁ לְהַכּוֹת הָמָן, וְהַגָּאוֹן יַעְבֵּ"ץ (סידור שערי שמים שער הדגים פרק מגילה עפה ז יד) כּוֹתֵב עַל אֲבִיו הַחָכָם צֶבִי שֶׁהָיָה מַכֶּה וְרוֹקֵעַ בְּרַגְלוֹ וְטוֹפֵחַ בְּסַנְדָּלוֹ כְּשֶׁהִגִּיעַ לְזִכְירַת הָמָן, וְהַפְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק כא) כָּתַב דְּיָצָא שְׁכָרָם בְּהָפְסָדָם (מז) שֶׁמְּבַלְבְּלִין הַרְבֵּה: **(ס) כְּשֶׁקּוֹרִין הַמְּגִלָּה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת.** וְצָרִיךְ הַחַזָּן לְשָׁהֵק אָז בְּעֵת שֶׁמַּכִּין כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמְעוּ כֻּלָּם קְרִיאָתוֹ. וּמִפְּנֵי שֶׁמְּצוּי מְאֹד קִלְקוּלִים עַל יְדֵי הַהֲכָאָה, וּרְגִילִים הַנַּעֲרִים לְהַכּוֹת כַּמָּה פְּעָמִים בְּעֵת שֶׁחוֹזֵר הַחַזָּן לִקְרוֹת, עַל כֵּן טוֹב וְנָכוֹן שֶׁכָּל יָחִיד יִקְרָא פָּסוּק אוֹ שְׁנַיִם מִתּוֹךְ הַחֲמָשׁ בְּעוֹד שֶׁמַּכִּין הָמָן, כִּי אָז אַף שֶׁלֹּא יִשְׁמַע מֵהַחַזָּן יָצָא כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ג'. וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (שם ס"ק יט) שֶׁנָּכוֹן מְאֹד שֶׁכָּל אֶחָד יִתְפֹּס חֻמָּשׁ בְּעֵת הַקְּרִיאָה, וְכָל תֵּבָה שֶׁלֹּא יִשְׁמַע מִן הַחַזָּן יִקְרָא מִן הַחֻמָּשׁ וְנִמְנָם אַבְרָהָם (ס"ק יט)]: **יח (סא) בְּי"ד וּבְט"ו.** הַיְנוּ בְּי"ד לָעֲיָרוֹת וְט"ו לַמְּקֻפָּין, וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר, (נמ) אַף שֶׁהוּא בִּזְמַנָּהּ וְאֵיכָא פְּרִסוּמֵי נִיסָּא בְּלָאו הָכִי שֶׁהַכֹּל קוֹרִין בְּאוֹתוֹ זְמַן, אֲפִלּוּ הָכִי צָרִיךְ לְטָרְחַ וּלְקַבֵּץ עֲשָׂרָה שֶׁיִּהְיוּ בְּעֵת הַקְּרִיאָה מִשּׁוּם פְּרִסוּמֵי נִיסָּא, וְכָל שֶׁכֵּן אִם הוּא שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ, כְּגוֹן הַמְפָרֵשׁ בַּיּוֹם וְהַיּוֹצֵא בְּשִׁירָא וְאֵינוֹ מוֹצֵא מְגִלָּה לְהוֹלִיךְ עִמּוֹ דְּמֵתֶר לְהַקְדִּים וְלִקְרוֹתָהּ קֹדֶם שֶׁיּוֹצֵא כַּנַּ"ל בְּסִימָן תרפ"ח סָעִיף ז', (נט) אוֹ דְּמֻתָּרְמֵי יוֹם ט"ו בְּשַׁבָּת דְּצָרִיכִין הַמְּקֻפִּין לְהַקְדִּים וְלִקְרוֹתוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת כִּדְאִיתָא שָׁם בְּסָעִיף ו', (ס) בְּוַדַּאי צָרִיךְ לְקַבֵּץ עֲשָׂרָה לִקְרִיאָתוֹ, וּבְזֶה עוֹד (סא) חָמִיר יוֹתֵר דְּאִי לֵיכָּא עֲשָׂרָה לֹא יָקְרְאוּ (סב) הַמְּקֻפִּין עָלָיו: **(סב) לַחֲזֹר אַחַר עֲשָׂרָה.** וְאִם בְּעֵת הַהוּא קוֹרִין אוֹתָהּ בְּצִבּוּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, (סג) אָז אֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ מֵאָה אֲנָשִׁים בְּבֵיתוֹ מְצָוָה לֵילֵךְ לְשָׁם מִשּׁוּם 'בְּרֹב עַם הַדַּרַת מֶלֶךְ', וְכֵן מִי שֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְחַלּוֹנוֹתָיו פְּתוּחוֹת לְבֵית הַכְּנֶסֶת, אֲפִלּוּ הָכִי צָרִיךְ לֵילֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְעַיֵּן בְּבָאוּר הֲלָכָה (ד"ה צריך): **(סג) אִם נָשִׁים וְכוּ'.** דְּאֶפְשָׁר דְּכֵיוָן דְּהוּא רַק מִשּׁוּם פְּרִסוּמֵי נִיסָּא סַגִּי אַף בְּנָשִׁים. וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק כד) דְּמִדְּלֹא הִזְכִּיר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מ) וְאַף שֶׁהִשְׁלִיחַ צִבּוּר שׁוּתָּק בְּשָׁעָה שֶׁמַּכִּים גַּם זֶה אֵינוֹ נָכוֹן שֶׁאָסוּר לְכַתְּחִלָּה לְהַפְסִיק יוֹתֵר מִכְּדֵי נְשִׁימָה כַּנַּ"ל [שָׁם בִּכְרֵי מְגָדִים]. וְהִנֵּה לֹא הֵעַתַּקְתִּי מַה שֶּׁהַבִּיא הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כא) **בְּשֵׁם הַלְּבוּשׁ שֶׁהָיָה אוֹמֵר 'וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב'** (משלי י ז) **בְּעֵת זְכִירַת הָמָן, דְּאַף אִם נִימָא דְּזֶה לֹא חֲשִׁיב הֶפְסֵק מִשּׁוּם דְּהוּא מְעִנְיָנוֹ שֶׁל יוֹם וּכְדִמּוּכָח סוֹף סָעִיף י"ג, עַל כָּל פָּנִים יוּכַל לְצַמְּחַ מִזֶּה קַלְקוּל גָּדוֹל שֶׁלֹּא יִשְׁמַע אָז אֵיזֶה תֵּבוֹת מִן הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר עַל יְדֵי זֶה, וְלֹא יֵצֵא אָז בִּקְרִיאַת הַמְּגִלָּה לָכֵן טוֹב שֶׁלֹּא לוֹמַר כְּלָל:** **יח (נמ)** עַיֵּן רַשַּׁ"י שָׁם (ה. ד"ה בזמנה): **(נמ)** כֵּן מוּכָח בִּגְמָרָא (ה.) דְּזֶה גַּם כֵּן בִּכְלָל שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ, אַף דִּבְזֶה הַכֹּל קוֹרִין בָּעֶרֶב שַׁבָּת, מִכָּל מָקוֹם הוֹאִיל וְדַחוּי הוּא מִזְּמַנּוֹ הַמְיֻחָד לוֹ לֹא הוֹצִיאוּהוּ חֲכָמִים מִשְּׁאָר שֶׁלֹּא בִּזְמַנּוֹ: **(ם)** דִּבְזֶה גַּם רַב מוֹדֶה: **(סם)** וְטַעַם הַקְּרִיאָה בְּלֹא בְּרָכָה,

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(הגהות אשרי פרק קמא (סי׳ ו) טור סימן (תקפ״ד) [תרפ״ט]). וְאִם קָרָאוּ אוֹתָהּ בְּצִבּוּר וְאֵיזֶה יָחִיד לֹא שָׁמְעָהּ, יוֹכַל לִקְרוֹת אֲפִלּוּ (סד) לְכַתְּחִלָּה בְּיָחִיד, הוֹאִיל וְקוֹרִין אוֹתָהּ בְּאוֹתָהּ הָעִיר בַּעֲשָׂרָה (בית יוסף (ד״ה מגילה פ״ד) בשם ארחות חיים (הוש כד)), (סה) וּכְשֶׁהַיָּחִיד קוֹרֵא אוֹתָהּ (סו) בִּזְמַנָּהּ, צָרִיךְ לְבָרֵךְ עָלֶיהָ (בית יוסף (ד״ס ומ״ש רמינו ממנה)):

תרצא דִּינֵי כְּתִיבַת הַמְּגִלָּה וּתְפִירָתָהּ. וּבוֹ י״א סְעִיפִים:

א [*] אֵין כּוֹתְבִין הַמְּגִלָּה (א) אֶלָּא בִּדְיוֹ, (ב) עַל הַגְּוִיל (ג) אוֹ עַל הַקְּלָף, כְּסֵפֶר תּוֹרָה. וְאִם כְּתָבָהּ (ד) בְּמֵי עֲפָצִים וְקִנְקַנְתּוֹם, כְּשֵׁרָה. כְּתָבָהּ בְּשִׂאָר מִינֵי צְבָעוֹנִים, פְּסוּלָה. (ה) וּצְרִיכָה (ו) [א] שְׁרָטוּט הַגְּדוֹלָה כְּסֵפֶר תּוֹרָה עַצְמָהּ. וְאֵין הָעוֹר שֶׁלָּהּ צָרִיךְ לְעַבֵּד לִשְׁמָהּ, (ב) (ז) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ עִבּוּד לִשְׁמָהּ:

ב הָיְתָה כְּתוּבָה עַל הַנְּיָר אוֹ עַל עוֹר שֶׁאֵינוֹ מְעֻבָּד, [*] אוֹ שֶׁכָּתְבָהּ כּוּתִי אוֹ אָפִּיקוֹרוֹס, פְּסוּלָה. וְרִדְינָהּ כְּסֵפֶר תּוֹרָה (ח) לְעִנְיַן (ג) [ג] הֶקֵּף גְּוִיל וַחֲטוֹטְרוֹת חִתִּי״ן וּתְלִיַּת הַהִי״ן וְקוּפִּי״ן וְכָל גּוּפוֹת

א [*] א אֵין כּוֹתְבִין וכו׳. עַיִן בְּבֶרְכֵּי יוֹסֵף (סק״א) שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם מַהֲרִ״מ פְּרוֹבִנְצִיָאל בְּתְשׁוּבַת כְּתָב יָדוֹ (סי׳ עג) כָּתַב, בְּמַעֲשֶׂה שֶׁהִדְפִּיסוּ מְגִלּוֹת עַל (כְּתָב) [קְלָף], וְהִצְרִיכוּ גְּנִיזָה דִּפְסוּלִים מִשּׁוּם חַק תּוֹכוֹת וְדִילְמָא אָתֵי לְמִטְעֵי לְהַכְשִׁירָם, אֲבָל בְּנִיר לֹא אָתֵי לְמִטְעֵי עַיִן שָׁם. וְעַיִן פְּרִי חָדָשׁ (ס״ב) דְּאִם דִּפּוּסָהּ רַבָּה פְּסוּלָה, אֲבָל כְּתוּבָה רַבָּה כָּשֵׁר, וּדְלָא כְּסֵפֶר הַזִּכָּרוֹנוֹת (זכרון ט ספ״ג) כו׳. וְעַיִן בְּסֵפֶר קִרְקֵן נְתַנְאֵל (פרק ב סי׳ א סק״א) שֶׁהִשִּׂיג עָלָיו, דְּמִדְּמֵי לְהַשְׁמִיט הַסּוֹפֵר כו׳, דְּזֶה אֵינוֹ דִּנְכְתָּב שֶׁלֹּא כַּהֶגֶן גֶּרַע כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַשִׁ״י דַּף ט (הר״ד בתוס׳ ד״ה בשלמה). וְהַבֶּרְכֵי יוֹסֵף הִלְּיץ בְּעַד הַפֵּרוּשׁ דְּדַעְתּוֹ דְּהַתּוֹסְפוֹת (שם) פְּלִיגִי עַל רַשִׁ״י בָּזֶה עַיִן שָׁם. וּלְעִנְיַן דִּפּוּס אִם הוּא חֵק תּוֹכוֹת, דַּעַת כַּמָּה תְּשׁוּבוֹת שֶׁהֵם נְדוֹן כִּכְתִיבָה, וְעַיִן לְעֵיל סִימָן רפ״ד (ט״ז סק״ב, מגן אברהם ריש הסימן) וּבְיוֹרֶה דֵּעָה הִלְכוֹת סֵפֶר תּוֹרָה (ט״ז סי׳ רע״א סק״ח). וְעַיִן בְּתַשְׁבֵּ״ץ חֵלֶק א׳ סִימָן ח׳ דְּמִגְלָה בְּכָתְב מָאשִׁיךְ (וְהוּא מִשִּׁיטָא שֶׁלָּנוּ) פְּסוּלָה, וְהֶבִיאוֹ בְּכֶנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שכנה״ג הגה״ט סק״א), וְתָמַהּ (שם סק״ב) עַל הַפּוֹסְקִים שֶׁהִשְׁמִיטוּ מִמִּשְׁנָתֵנוּ דְּתָנֵי עַד שֶׁתְּהֵא כְּתוּבָה אֲשׁוּרִית, עַיִן שָׁם, וְקִצַּרְתִּי כָּאן: **[א] שְׁרָטוּט.** עַיִן בְּאֵר הַיטֵב כו׳. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם הַחֶכֶם צְבִי (סי׳ צז) עַיִן בְּרִכֵּי יוֹסֵף (סק״ח) שֶׁכְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שו״ת סי׳ נד) כָּתַב דְּהַחֲרֵד עַל דְּבַר ה׳ יַחֲזֹר אַחַר מִשְׁרְטָטַת שִׁיטָה רִאשׁוֹנָה בִּדְיֵעֲבַד כְּשֵׁרָה, וְאִם אֵין מִשְׁרְטָטַת כְּלָל פְּסוּלָה אֲפִלּוּ בִּדְיֵעֲבַד: **ב [בשו״ע] אוֹ שֶׁכָּתְבָהּ כּוּתִי כו׳.** עַיִן בְּאֵר הַיטֵב, וְעַיִן בְּפְרִי חָדָשׁ (ס״ב) שֶׁכָּתַב, דְּכָתַב בִּשְׂמאל כְּשֵׁר בְּדִיעֲבַד אַף דִּבְתִפִלִּין פְּסוּל. וּבְבֶרְכֵי יוֹסֵף (סק״ו) לְמַד מִזֶּה, דְּאִם כְּתָבָהּ אִשָּׁה כְּשֵׁרָה, וּבְשִׁיוּרֵי בְּרָכָה שָׁם (סק״ב) הֵבִיא רְאָיָה מִדְּמַיְיתֵי הַסַּמַ״ג (הל׳ מגילה) דְּאָיָה לְעִנְיַן עִבּוּד לִשְׁמָהּ מִמְּגִלָּה הַכְּתוּבָה בֵּין הַכְּתוּבִים דְּיָצָא (יט״ו), וְאִם כֵּן הוּא הַדִּין לְעִנְיַן כְּתִיבַת אִשָּׁה דְּכְשֵׁרָה לִכְתִיבַת נְבִיאִים וּכְתוּבִים כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּגִטִּין דף (מ״ד) [מ״ה] (ע״כ ד״ה כל שישנו). וְעַיִן בְּחֶמְדַּת צְבִי סִימָן (צ״א) [צ״ז] מַה שֶּׁכָּתַב לְתָרֵץ קַשְׁיַת הָרַבִּי אֱלִיהוּ מִזְרָחִי (בראור לסמ״ג שם ד״ה מדקרינן) לְעִנְיַן שְׁרָטוּט, דִּשְׁרָטוּט שְׁאנִי דְּהָא חֲזִי לֵיהּ דִּלְא מְשָׁרְטָט כו׳, וּלְעִנְיַן כְּתִיבַת אִשָּׁה לֹא שַׁיָּךְ זֶה, וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ב) הֵבִיא דִּבְסֵפֶר מַעֲשֶׂה רוֹקֵחַ הִלְכוֹת מְגִלָּה (פ״א ה״א ד״ה ומחנכים) פּוֹסֵל מְגִלָּה שֶׁכָּתְבָהּ אִשָּׁה אוֹ קָטָן, וּמַחֲזִיק בְּרָכָה דָּחָה רְאָיוֹתָיו, וְגַם כָּתַב דִּבְסֵפֶר מַטֶּה יְהוּדָה (סק״ד) כָּתַב לְהַכְשִׁיר בִּכְתַב בִּשְׂמאל אוֹ קָטָן שֶׁכָּתַב, עַיִן שָׁם. אַף מַה שֶּׁכָּתַב לִדְחוֹת רְאָיַת הַסֵּפֶר מַעֲשֶׂה רוֹקֵחַ מִסֵּפֶר הַתְּרוּמוֹת (הל׳ תפילין סי׳ רה) שֶׁהֵבִיא הַבַּיִת יוֹסֵף ל״ב סִימָן (ד״ה וצריך שיכתוב בימינו) וְנִדְחַק בָּזֶה, עַיִן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בֵּיצִד אֶפְרִים (ס״ב) בְּגִלְיוֹן הַפְּרִי חָדָשׁ שֶׁהֵבַאתִי מִסֵּפֶר הַתְּרוּמוֹת גַּם כֵּן, וְהָרוֹאֶה יִרְאֶה שֶׁאֵין לִדְחוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמְּחַזִּיק בְּרָכָה. וְנִרְאֶה דְּגַם הַפְּרִי חָדָשׁ אֲפָשֵׁר דְּלֹא מִכְשִׁיר אֶלָּא בְּדִיעֲבַד שֶׁכְּבָר קָרָא בָּהּ, אֲבָל לֹא לְקָרוֹא לְכַתְּחִלָּה, וְנִרְאֶה דְּאִם יֵשׁ לְמִצֹּא אַחֶרֶת בְּקֵל יִקְרָא שְׁנִית בְּלֹא בְּרָכָה, וְהוּא הַדִּין בִּכְתִיבַת אִשָּׁה אוֹ קָטָן: **[ג] הֶקֵּף.** וְעַיִן בְּרִכֵּי יוֹסֵף (סק״ד) בְּשֵׁם בַּעַל (כְּתָר) [בַּתִּי] כְּתַב, כָּל שֶׁיֵּשׁ בַּיְרִיעָה לִכְתֹּב שְׁלֹשָׁה דַּפִּים אַף אִם לֹא נִכְתֹּב אֶלָּא דַּף אֶחָד כְּשֵׁר בְּדִיעֲבַד בְּסֵפֶר תּוֹרָה וְכָל שֶׁכֵּן בְּמְגִלָּה, עַיִן שָׁם וּבְיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן תר״ע סק״ג, וְעַיִן בְּסֵנְהֶדְרִין דַּף ק׳ (ע״א) כִּי מְטוּ מְגִלַּת אֶסְתֵּר אָמְרִי הָא לָא בְּעֵי מִטְפַּחַת עַיִן שָׁם, וּבְמוֹר וּקְצִיעָה כָּתַב בְּעֵי מִטְפַּחַת פְּשׁוּט בְּחֵלֶק דַּף (כ׳) [ק׳] עַיִן שָׁם, וּבְאֶמֶת הוּא בַּשׂ״ס לְהֶפֶךְ. רַק

א לְשׁוֹן רַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ב׳ (ה״ט), מִמִּשְׁנָה מְגִלָּה י״ז (ע״א). **ב** בְּמִשְׁנָה (שם) תָּנַן בְּקִנְקַנְתּוֹם פְּסוּלָה. וְהָרַב הַמַּגִּיד כָּתַב שָׁם וְיָדַע שֶׁבְּקִנְקַנְתּוֹם פְּסוּלָה וּבְמֵימְיו כְּשֵׁרָה כו׳, וְעַיִן בְּתוֹסְפוֹת שָׁם י״ח (ע״ב ד״ה קנקנתום). **ג** שָׁם בְּמִשְׁנָה. **ד** מִימְרָא דְּרַבִּי תַּנְחוּם וְאָמְרֵי לָהּ רַב אַשִׁי שָׁם ט״ז (ע״ב). **ה** טור בְּשֵׁם רַמְבַּ״ם (שם). **ו** שָׁם בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם. **ז** מִשְׁנָה שָׁם י״ז (ע״א) בְּדִמְפָרֵשׁ שָׁם י״ט (ע״א). **ח** טור בְּשֵׁם רַמְבַּ״ם (שם). **ט** שָׁם בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם (שם).

בְּאֵר הַיטֵב

רפ״ז דַּאֲפִלּוּ בַּיִת סָמוּךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְחַלּוֹנוֹתָיו פְּתוּחִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת, אֲפִלּוּ הָכִי יַלְדָּ לְבֵית הַכְּנֶסֶת מִשּׁוּם פַּרְסוּמֵי נִיסָּא, עַיִן שָׁם:

א (ג) **שְׁרָטוּט.** וְדֵי בִּשְׁרָטוּט שִׁיטָה רִאשׁוֹנָה שֶׁהַסּוֹפְרִים לְיַשֵּׁר אַחַר כָּךְ. לְבוּשׁ (ס״ב), מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א). וּבִתְשׁוּבַת חֶכֶם צְבִי סִימָן צ״ז חוֹלֵק וְכָתַב לַהֲלָכָה וּלְמַעֲשֶׂה מְגִלָּה צְרִיכָה שְׁרָטוּט בְּכָל הַשּׁוּרוֹת, עַיִן שָׁם. וְחֵק תּוֹכוֹת פְּסוּל בָּהּ, כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט בד״ה יש מי שאומר) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (ג) **וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ.** וְכֵן פָּסַק (רַמְ״א) סִימָן (ר״מ מינץ) ס״א (השלישי): **ב** (ג) **הֶקֵּף.** וְהוּא הַדִּין לְכָל דָּבָר, וְלָכֵן בְּצַי שֶׁיְּהֵא שִׁיטוֹתֶיהָ שָׁוִים, מָגֵן אַבְרָהָם עַיִן שָׁם (סק״ג). וְעַיִן בְּתְשׁוּבַת מַהֲרַ״ם מִינְץ (שם) וּבִכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט) מִדִּין כְּתִיבַת הַמְּגִלָּה:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [בשו״ע] אֵין כּוֹתְבִין כו׳. עַיִן בְּבֶרְכֵי יוֹסֵף (סק״א) שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם מַהֲרַ״מ פְּרוֹבִנְצִיָאל בְּתְשׁוּבַת כְּתָב יָדוֹ (סי׳ עג) כָּתַב, בְּמַעֲשֶׂה שֶׁהִדְפִּיסוּ מְגִלּוֹת עַל (כְּתָב) [קְלָף], וְהִצְרִיכוּ גְּנִיזָה דִּפְסוּלִים מִשּׁוּם חַק תּוֹכוֹת וְדִילְמָא אָתֵי לְמִטְעֵי לְהַכְשִׁירָם, אֲבָל בְּנִיר לֹא אָתֵי לְמִטְעֵי עַיִן שָׁם. וְעַיִן פְּרִי חָדָשׁ (ס״ב) דְּאִם דִּפּוּסָהּ רַבָּה פְּסוּלָה, אֲבָל כְּתוּבָה רַבָּה כָּשֵׁר, וּדְלָא כְּסֵפֶר הַזִּכָּרוֹנוֹת (זכרון ט ספ״ג) כו׳. וְעַיִן בְּסֵפֶר קִרְקֵן נְתַנְאֵל (פרק ב סי׳ א סק״א) שֶׁהִשִּׂיג עָלָיו, דְּמִדְּמֵי לְהַשְׁמִיט הַסּוֹפֵר כו׳, דְּזֶה אֵינוֹ דִּנְכְתָּב שֶׁלֹּא כַּהֶגֶן גֶּרַע כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַשִׁ״י דַּף ט (הר״ד בתוס׳ ד״ה בשלמה). וְהַבֶּרְכֵי יוֹסֵף הִלְּיץ בְּעַד הַפֵּרוּשׁ דְּדַעְתּוֹ דְּהַתּוֹסְפוֹת (שם) פְּלִיגִי עַל רַשִׁ״י בָּזֶה עַיִן שָׁם. וּלְעִנְיַן דִּפּוּס אִם הוּא חֵק תּוֹכוֹת, דַּעַת כַּמָּה תְּשׁוּבוֹת שֶׁהֵם נְדוֹן כִּכְתִיבָה, וְעַיִן לְעֵיל סִימָן רפ״ד (ט״ז סק״ב, מגן אברהם ריש הסימן) וּבְיוֹרֶה דֵּעָה הִלְכוֹת סֵפֶר תּוֹרָה (ט״ז סי׳ רע״א סק״ח). וְעַיִן בְּתַשְׁבֵּ״ץ חֵלֶק א׳ סִימָן ח׳ דְּמְגִלָּה בְּכָתְב מָאשִׁיךְ (וְהוּא מִשִּׁיטָא שֶׁלָּנוּ) פְּסוּלָה, וְהֶבִיאוֹ בְּכֶנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שכנה״ג הגה״ט סק״א), וְתָמַהּ (שם סק״ב) עַל הַפּוֹסְקִים שֶׁהִשְׁמִיטוּ מִמִּשְׁנָתֵנוּ דְּתָנֵי עַד שֶׁתְּהֵא כְּתוּבָה אֲשׁוּרִית, עַיִן שָׁם, וְקִצַּרְתִּי כָּאן: **[א] שְׁרָטוּט.** עַיִן בְּאֵר הַיטֵב כו׳. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם הַחֶכֶם צְבִי (סי׳ צז) עַיִן בְּרִכֵּי יוֹסֵף (סק״ח) שֶׁכְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שו״ת סי׳ נד) כָּתַב דְּהַחֲרֵד עַל דְּבַר ה׳ יַחֲזֹר אַחַר מִשְׁרְטָטַת שִׁיטָה רִאשׁוֹנָה בִּדְיֵעֲבַד כְּשֵׁרָה, וְאִם אֵין מִשְׁרְטָטַת כְּלָל פְּסוּלָה אֲפִלּוּ בִּדְיֵעֲבַד: **ב [בשו״ע] אוֹ שֶׁכָּתְבָהּ כּוּתִי כו׳.** עַיִן בְּאֵר הַיטֵב, וְעַיִן בְּפְרִי חָדָשׁ (ס״ב) שֶׁכָּתַב, דְּכָתַב בִּשְׂמאל כְּשֵׁר בְּדִיעֲבַד אַף דִּבְתִפִלִּין פְּסוּל. וּבְבֶרְכֵי יוֹסֵף (סק״ו) לָמַד מִזֶּה, דְּאִם כְּתָבָהּ אִשָּׁה כְּשֵׁרָה, וּבְשִׁיוּרֵי בְּרָכָה שָׁם (סק״ב) הֵבִיא רְאָיָה מִדְּמַיְיתֵי הַסַּמַ״ג (הל׳ מגילה) דְּאָיָה לְעִנְיַן עִבּוּד לִשְׁמָהּ מִמְּגִלָּה הַכְּתוּבָה בֵּין הַכְּתוּבִים דְּיָצָא (יט״ו), וְאִם כֵּן הוּא הַדִּין לְעִנְיַן כְּתִיבַת אִשָּׁה דִּכְשֵׁרָה לִכְתִיבַת נְבִיאִים וּכְתוּבִים כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּגִטִּין דף (מ״ד) [מ״ה] (ע״כ ד״ה כל שישנו). וְעַיִן בְּחֶמְדַּת צְבִי סִימָן (צ״א) [צ״ז] מַה שֶּׁכָּתַב לְתָרֵץ קַשְׁיַת הָרַבִּי אֱלִיהוּ מִזְרָחִי (בראור לסמ״ג שם ד״ה מדקרינן) לְעִנְיַן שְׁרָטוּט, דִּשְׁרָטוּט שְׁאנִי דְּהָא חֲזִי לֵיהּ דִּלְא מְשָׁרְטָט כו׳, וּלְעִנְיַן כְּתִיבַת אִשָּׁה לֹא שַׁיָּךְ זֶה, וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ב) הֵבִיא דִּבְסֵפֶר מַעֲשֶׂה רוֹקֵחַ הִלְכוֹת מְגִלָּה (פ״א ה״א ד״ה ומחנכים) פּוֹסֵל מְגִלָּה שֶׁכָּתְבָהּ אִשָּׁה אוֹ קָטָן, וּמַחֲזִיק בְּרָכָה דָּחָה רְאָיוֹתָיו, וְגַם כָּתַב דִּבְסֵפֶר מַטֶּה יְהוּדָה (סק״ד) כָּתַב לְהַכְשִׁיר בִּכְתַב בִּשְׂמאל אוֹ קָטָן שֶׁכָּתַב, עַיִן שָׁם. אַף מַה שֶּׁכָּתַב לִדְחוֹת רְאָיַת הַסֵּפֶר מַעֲשֶׂה רוֹקֵחַ מִסֵּפֶר הַתְּרוּמוֹת (הל׳ תפילין סי׳ רה) שֶׁהֵבִיא הַבַּיִת יוֹסֵף ל״ב סִימָן (ד״ה וצריך שיכתוב בימינו) וְנִדְחַק בָּזֶה, עַיִן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בֵּיצִד אֶפְרִים (ס״ב) בְּגִלְיוֹן הַפְּרִי חָדָשׁ שֶׁהֵבַאתִי מִסֵּפֶר הַתְּרוּמוֹת גַּם כֵּן, וְהָרוֹאֶה יִרְאֶה שֶׁאֵין לִדְחוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמְּחַזִּיק בְּרָכָה. וְנִרְאֶה דְּגַם הַפְּרִי חָדָשׁ אֲפָשֵׁר דְּלֹא מִכְשִׁיר אֶלָּא בְּדִיעֲבַד שֶׁכְּבָר קָרָא בָּהּ, אֲבָל לֹא לְקָרוֹא לְכַתְּחִלָּה, וְנִרְאֶה דְּאִם יֵשׁ לְמִצֹּא אַחֶרֶת בְּקֵל יִקְרָא שְׁנִית בְּלֹא בְּרָכָה, וְהוּא הַדִּין בִּכְתִיבַת אִשָּׁה אוֹ קָטָן: **[ג] הֶקֵּף.** וְעַיִן בְּרִכֵּי יוֹסֵף (סק״ד) בְּשֵׁם בַּעַל (כְּתָר) [בַּתִּי] כְּתַב, כָּל שֶׁיֵּשׁ בַּיְרִיעָה לִכְתֹּב שְׁלֹשָׁה דַּפִּים אַף אִם לֹא נִכְתֹּב אֶלָּא דַּף אֶחָד כְּשֵׁר בְּדִיעֲבַד בְּסֵפֶר תּוֹרָה וְכָל שֶׁכֵּן בְּמְגִלָּה, עַיִן שָׁם וּבְיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן תר״ע סק״ג, וְעַיִן בְּסֵנְהֶדְרִין דַּף ק׳ (ע״א) כִּי מְטוּ מְגִלַּת אֶסְתֵּר אָמְרִי הָא לָא בְּעֵי מִטְפַּחַת עַיִן שָׁם, וּבְמוֹר וּקְצִיעָה כָּתַב בְּעֵי מִטְפַּחַת פְּשׁוּט בְּחֵלֶק דַּף (כ׳) [ק׳] עַיִן שָׁם, וּבְאֶמֶת הוּא בַּשׂ״ס לְהֶפֶךְ. רַק

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הָרַב קָטָנִים, מַשְׁמַע דְּסִבְרָא לֵיהּ דִּקְטַנִּים בְּנֵדַאי אֵין מִצְטָרְפִין לַעֲשָׂרָה, דְּלָאו בְּנֵי חִיּוּבָא נִינְהוּ וְחִיּוּבָן הוּא רַק מִטַּעַם חִנּוּךְ: **(סד) לְכַתְּחִלָּה בְּיָחִיד.** דְּהַנַּס כְּבָר נִתְפָּרְסֵם וְלֵיכָּא רַק מִשּׁוּם בָּרְכָ עָם (סה) לֹא מַטְרְחִינַן לֵיהּ לְמִכְנַף עֲשָׂרָה. וְהָא דְּקָיְמָא לָן דְּאַף אִם יֵשׁ לוֹ מְנָיָן בְּבֵיתוֹ, אֲפִלּוּ הָכִי מְבַטְּלִין תַּלְמוּד תּוֹרָה וַעֲבוֹדָה לַיְלָךְ וְלִקְרוֹת בְּצִבּוּר מִשּׁוּם בְּרָכ עָם, הָתָם הָלָא הַצִּבּוּר מְזֻמָּן לְפָנָיו, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא לַעֲשׂוֹת צִבּוּר אֵינוֹ מְחֻיָּב. וְעַיִן בְּיֵד אֶפְרַיִם שֶׁכָּתַב דְּדִין זֶה שֶׁהֵבִיא הָרַמ״א בְּשֵׁם אַרְחוֹת חַיִּים אֵינוֹ מְסֻכָּם לִשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים, וְלָכֵן אַף בִּכְהַאי גַּוְנָא יְהַדֵּר אַחַר עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים: **(סה) וּכְשֶׁהַיָּחִיד קוֹרֵא אוֹתָהּ.** הֵיכָא בְּמָקוֹם (סה) דְּאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְקַבֵּץ עֲשָׂרָה, אוֹ בְּגַוְנָא דְּצַיֵּר הָרַמ״א מִקֹּדֶם: **(סו) בִּזְמַנָּהּ.** לְאֲפוּקֵי אִם קוֹרֵא הַיָּחִיד אוֹתָהּ שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ כְּגוֹן כְּרַכִּין הַמְּקֻפִּין חוֹמָה דְּמִתְרַמֵּי לְהוּ בְּכָתְב יָד, כָּל שֶׁיֵּשׁ בַּיְרִיעָה לִכְתֹּב שְׁלֹשָׁה דַּפִּים אַף אִם לֹא נִכְתֹּב אֶלָּא דַּף אֶחָד כְּשֵׁר בְּדִיעֲבַד בְּסֵפֶר תּוֹרָה וְכָל שֶׁכֵּן בְּמְגִלָּה, עַיִן שָׁם וּבְיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן תר״ע סק״ג, וְעַיִן בְּסֵנְהֶדְרִין דַּף ק׳ (ע״א) כִּי מְטוּ מְגִלַּת אֶסְתֵּר אָמְרִי הָא לָא בְּעֵי מִטְפַּחַת עַיִן שָׁם, וּבְמוֹר וּקְצִיעָה כָּתַב בְּעֵי מִטְפַּחַת פְּשׁוּט בְּחֵלֶק דַּף (כ׳) [ק׳] עַיִן שָׁם, וּבְאֶמֶת הוּא בַּשׂ״ס לְהֶפֶךְ. רַק

בְּאוּר הֲלָכָה

אָנוּ צְרִיכִין לְעִקַּר סְבָרָתוֹ, וּלְפִי זֶה גַּם מְשׁוּם פְּרִסוּמֵי נִיסָּא מְחֻיָּב לֵילֵךְ לְשָׁם. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א שֶׁרָמַז לְדָבָרֵינוּ אֲלָה הָאַחֲרוֹנִים בְּמִלּוֹתָיו הַקְּצָרוֹת, וְגַם הוּא סְבָרָת לֵיהּ סְבָרַת הָרַ״ן לְהַחַשׁ.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(סד) וְלֵעֵיל מֵירֵי שֶׁהוּא דַּר בְּמָקוֹם דְּלֵיכָּא צִבּוּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת לִקְרִיאָה, אִי נַמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה לִקְרוֹת קֹדֶם שֶׁמִּתְכַּנְּסִין הַצִּבּוּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת: (סה) לְבוּשׁ: **א** (ג) כָּל הָאַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּלְבוּשׁ (ס״ב): (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (ג) פְּרִי חָדָשׁ (ס״ב): (ד) **וּבְדִיעֲבַד יֵשׁ לְהַתִּיר** [פְּרִי חָדָשׁ], **וְאִם אֵין מְגִלָּה אַחֶרֶת רַק זוֹ אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה יִקְרָא בָּהּ, וְטוֹב שֶׁלֹּא לְבָרֵךְ עָלֶיהָ** [פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב)]:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah